

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
 („Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
 Telefon: Automata 294—52.
 Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
 Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Bádlós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
 Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
 Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 11. szám.

Vasárnap, március 13.

Alig van az országban több visszásság, aránytalanság és igazságtalanság, mint a sövényházi Pallavicini-uradalom 54 ezer holdján.

Csongrád vármegye nyugati részén, Kistelektől *Algyőig*, legtávolabbi pontjait illetőleg, mintegy hatvan kilométer hosszúságban terül el a *Pallavicini-hitbizomány*. Másként *Sövényházi uradalomnak* hívják, arról a községről elnevezve, amelynek egész területét ennek az uradalomnak 54 ezer holdja foglalja el.

Dermesztő hidegben, hófúvásban haladunk kocsin a kisteleki állomásról 18 kilométerre fekvő *Sövényházbaksi szőlőkig*, amely egyik lakott része ennek a roppant uradalomnak. Alig 90 katasztrális holdon szorong itt 1300 ember egymás hegyére-hátára épített apró, kunyhószerű házakban. Valóban különös összehasonlításra ad alkalmat ez a hangyabolyforma telep, az uradalom óriási térségeihez képest.

Félig megfagyva szállunk ki a *baksi Faluszövetség* otthona előtt. Ez az épület sem sokban különbözik a többitől. Apró szalmafedeles házacska, valamikor imaház volt, közepén téglarakásra helyezett kályhával, amely türehető meleget áraszt a dermesztő hidegben. Az épület egyetlen helyiségében mintegy 100 ember van együtt, nők, férfiak vegyesen. Minő látvány! Az emberi nyomorúságnak, az étellel való küzdelemnek, az évtizedes szenvedések nyomai ülnek minden ember arcán. Rendesen öltözött embert keresve sem lehet találni. Megviselt külsejük-nél csak a ruházatuk nyújt szivettépőbb látványt. Össze-vissza varrott és foltzott rongyok ezek, amelyekről már nem is lehet megállapítani eredeti mivoltukat. Az ember nem is hiszi el, hogy Magyarországon van, mert nem akarja elhinni, hogy saját fajtája: *ez a dolgos, becsületes nép az emberi nyomorúságnak és elesettségnek olyan mélységében vergődik, mint itt a Pallavicini-féle 50 ezer holdas uradalom területén.*

Kérdezzük az embereket, hogy élnek, mint vannak, bár az első benyomások minden feleletnél világosabban tárják fel előttünk a valóságot. A beszélgetés nagyon vontatottan indul. Az emberek alig mernek válaszolni, pedig teljesen egyedül vagyunk, hivatalos személy nincs a közelben, sőt még a tanítók sem tartották érdemesnek, hogy a megbeszélésünkre eljőjenek. Látszik az arcokon a megfélemlitethez való jele, mely ennek a hatalmas uradalomnak a közelségében egész érthető is. Itt a Pallaviciniék nemcsak a közigazgatási községet és az Ármentesítő Társulatot jelentik, hanem, amint a lassan neki bátorodó emberek egyike az uradalom vezetőinek szavait idézve, mondotta, *magát az Atya-Istent is*. Persze, hogy vigyáznak

minden szavukra, nehogy valamiképpen megbántsák a mindenható munkaadót, akinek kegyelmétől függ maguk és családjuk egész megélhetése.

Lassanként megtudjuk ennek a magárahagyott, ázsiai elmaradottságban élő kis emberi közösségnek minden baját és nyomorúságát. *Nincs víz sem itt, sem a földreform során épült új telepen.* A kutak vize alig élvezhető. Lugos, egészségtelen s még hozzá a kutak nyáron ki is száradnak, úgy, hogy az emberek és a jószágok vizellátása körül állandó zavarok vannak. Az uradalmi majorokban mindenütt van ártézi kut, de a község, amelynek előljáráóságában az uradalmi tisztikar tagjai vagy tőlük függő emberek ülnek, *mindmáig feleslegesnek tartotta ezeknek a népes telepeknek egészséges ivóvízzel való ellátását.* Végül az érdekeltek a népjóléti miniszterhez fordultak, aki engedélyezett is 2000 pengő államsegélyt erre a célra, *ezt azonban a takarékosági bizottság a múlt esztendőben törölte.* Nem tudjuk, mert nem ártultak el, hogy mit gondolnak ezek a földhöz ragadt emberek arról a takarékoságról, amely közel 4000 lélek ivóvizén akarja az állambháztartás egyensúlyát biztosítani?

Hasonlóképpen jártak el az utakkal is. A múlt években épített csongrádi köves utat lakatlan uradalmi területeken vezették keresztül, elkerülve egy a baksi szőlőt, mint az Újtelepet. De még csak a köves uttól a baksi telepig terjedő, mintegy 1600 méteres bekötő utszakasz megépítésére sem került sor annak ellenére, hogy a *baksiak ingyen földmunkát ajánlottak fel.* Tavasszal és ősszel ez a földes ut szinte teljesen járhatatlan, úgy, hogy a baksi szőlőtelepen élők távolabb fekvő kis földreformos vagy bérelti földjeik megmunkálását is alig tudják ellátni.

Különös kis birodalom ez a *Sövényháza*. A községben természetesen minden az uradalmi érdekekhez igazodik. A közigazgatás annak a kezében van és így annak a szolgálatában is áll. A kisemberek ügyes-bajos dolgai itt inkább csak kellemetlen terhet jelentenek. De nem is fordítanak rá sok gondot. Ezt mutatja az *adókönyvnek kiállítására*. Ezekben tulnyomólag egy összegben vannak a különböző adók beállítva és nagyon ritka az az adókönyvecske, ahol az adók részletezve szerepelnek. Így a polgárok sohasem tudják, hogy miért fizetnek és ha egyik-másik ilyen irányban érdeklődik, azzal intik le, hogy ne törődjön vele, ha van pénze, csak hozza be, azt majd a javára írják. Ugyanez a helyzet a földreformos parcellák, illetőleg az uradalomtól bérelt földek fizetési körül is.

Soha senki sem tudja, hogy mennyi a tartozása. Jobbágykori rendszer ez, amelyben az emberek mindenüket odaadják a községnek, vagy a földesurnak adóba, bérbe, vagy törlesztésbe. Előfordult, hogy egyesek tulfizetésbe kerültek, bár mondani sem kell, hogy ez részükről nem tudatosan és nem azért történt, mintha feleslegeiktől ilyen módon akartak volna szabadulni.

Az uradalom az — ármentesítő társulat.

A kisemberekre nehezedő terhek óriásiak. A vagyonválságos vagy földreformos parcellatulajdonosok egy-egy katasztrális hold után 50—60 pengő évi részletet fizetnek. Igen magas a holdanként 10 pengőt kitevő ártéri járuléka is. Ennek az a magyarázata, hogy mivel az uradalom maga az ármentesítő társulat is, — a szétválás formailag csak a mult esztendőben történt meg — az uradalmi területre eső összes ártéri terheket bérlői, illetőleg a juttatottak között osztotta meg. Állítólag erre vezethető vissza a multban is sokszor példaképpen idézett sövényházi kisbérleti rendszer.

Az ember leesjtva távozik erről a szomorú helyről. Annyi ellentmondás, aránytalanság, visszasság és igazságtalanság kevés vidéken lehet együtt, még a mi csonka hazánkban is, mint a Tisza mentének ezen a tekintélyes darabján. Az itt uralkodó állapotok megszüntetése nemcsak emberi kötelesség, de a nemzeti önérték kérdése is.

Kerék Mihály.

A tavaszi vetőmagakció feltételei.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium az OKH útján egy millió pengő kölcsönt boesított rendelkezésre a gazdatársadalomnak abból a célból, hogy ezáltal a 20 kat. holdon alóli gazdák, akik a szárazság, aszály vagy egyéb elemi károsodás folytán burgonya és tengeri vetőmaggal nem rendelkeznek és azt önjerejükkel éppen a tavalyi inséges esztendő következtében beszerezni nem tudják, azzal eláthatók legyenek.

A vetőmagot az OKH által nyújtott 6 havi, — indokolt esetben egy ízben további három hónapra meghosszabbítható évi netto 9 százalékos váltóhittel ellenében az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelő juttatja hitelképes gazdáknak. A kiadott földművelésügyi minisztériumi rendelkezés lehetővé teszi, hogy ott, ahol ez indokolt, a vetőmagkölcsönhittel árpa- és zabvetőmag beszerzésére legyen a gazdasági felügyelőség útján a gazdatársadalom részére felhasználható.

Ugyanezzel az akcióval kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium a tengertermelés átszervezésére nézve is meg kívánja tenni az első lépést és éppen ezért a fenti egy millió pengő hitelkereten belül eredeti nemesített, illetőleg nemesített utántermésű tengeri vetőmag kiutalására is felhatalmazza a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséget, de csakis olyan nagyobb (tehát 100 holdon felül uradalmi) gazdaságok részére, amelyek nemesített tengerivetőmag továbbtermelésére önként vállalkoznak s amelyekről ezen vetőmag utántermése a jövő 1933-ik esztendőben az uradalom környékén fekvő szomszédos kisgazdaságok részére lesz biztosítható.

A részletes tudnivalókat a tavaszi vetőmag akcióra nézve az alábbiakban ismertetjük. Az igénylés elbírálásánál az előfeltétel az elemi kár elszüntetése (jégverés, aszály, rovarkár stb.) és hogy az igénylő kisgazda önjerejéből nem tudja a vetőmagot beszerezni. A hitelkeret megszabásánál a kormány a mult évi

eséplési statisztikai adatokból indult ki és amely községben 8 mm. felüli átlagtermések voltak, ezeket az inségetvőmag akció hitelkeretének megállapításánál figyelmen kívül hagyták abban a feltevésben, hogy amelyek községben 8 mm. zab, árpa, szemestengeri átlag volt, ott meg van a lehetőség, hogy a gazdák egymástól a tavaszi vetőmagot megszerezzék. Az akció elsősorban a tengeri- és a burgonyavetőmag biztosítását célozza s csak ha ilyen irányú igénylés nincsen, úgy a hitelkeret részben vagy akár egészében árpa- és zabvetőmag beszerzésére is felhasználható.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet a hitelképességet maga bírálja el, de a minisztérium nyomtatékosan felkérte az OKH-t, hogy a tulszigoru elbírálást mellőzze s a vagyonl helyzettel mellett az inséges kisgazdák egyéni megbízhatóságát is nyomtatékosan vegye figyelembe.

Az OKH pénzkölcsöne ellenében a gazdák a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség által megvásárolt vetőmagokat kapják ténylegesen kézhez úgy, hogy az egyes vetőmag a szántóterület $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ részének bevetésére szükséges mennyiségnél több nem lehet.

A községi előjárásnál való jelentkezés és igénylési összeírás alkalmával a gazdák aláírnak egy kötelezvényt, hogy az esetleg részükre juttatandó vetőmagot, — amennyiben az megfelelő minőségben szállítatik. — átvenni tartoznak.

A gazdasági felügyelőség a vetőmagot lehetőleg ab rendeltetési állomás vásárolja meg s a szállítási, mérlegelési, ut és közvetvám, nemesítői felár, szákkölcsön díj stb. beszámításával a felügyelőség állapítja meg a vetőmag bruttó átvételei árát. Ez a bruttó átlagár szolgál a helyi OKH fiókoknak támpontul az egyes gazdák vetőmagigénylésének és hitelkeretének elbírálásánál és ezen bruttó ár alapján állítják ki a helyi szövetkezetek az egyes gazdák váltó uralapjait.

A burgonya vetőmagú lehetőleg étkezési és az illető vidékre való fajtájú burgonya lesz és lehetőleg a szomszédos vagy közeli uradalmi gazdaságokban szerzendő be garantált minőség mellett. A vásárolt vetőburgonya átlagára a szállítási és összes egyéb költséggel együtt a gazdának bruttó 10, azaz tíz pengőnél többbe nem kerülhet.

A tengeri vetőmag kiosztásával kapcsolatban a földművelésügyi kormány az első lépéseket kívánja megtenni a tengertermelés megfelelő átszervezésére oly irányban, hogy az egyes kerületekben csakis az a tengeri termeltessék, amely ott a legjobb termék adja. A felügyelőségnek tehát a tengerivetőmag beszerzésénél az illető ország részben már meghonosodott és kipróbált legjobb minőségű tengerifajták elterjesztésére igen nagy figyelmet kell fordítania.

Az árpa és zab vetőmag kiosztására és kiutalására nézve az eljárás ugyanaz, mint a tengerinél és a burgonyánál, vagyis lehetőleg szomszédos vagy környékbeli uradalmi gazdaságok legyenek a beszerzés forrásai. A vetési célra való megfelelő minőség garantálása itt is kikötendő. Az összes költségek ab rendeltetési állomás bruttó áránál q-ként 16 pengőnél, a zabvetőmagnál pedig q-ként 21 pengőnél többbe nem kerülhetnek.

Hetvennégy vagon rézgálic kamatmentes hitelre.

A szőlősgazdák megsegítése érdekében az eddig oly kifizetően bevált rézgálic-segélyakciót a földművelésügyi kormány ebben az esztendőben is folytatni kívánja. Az akció keretében az 1932. évben hetvennégy vagon rézgálicot osztanak ki a vételár kamatmentes hitelezése mellett. A rézgálic vételára Polgárdi ipartelep állomáson vagonba rakva métermázsánként 60 pengőbe kerül. Felszámítják ezenkívül a forgalmi adót, továbbá a vevőt terheli a szállítási költség is.

A rézgálic április 30-ig kerül leszállításra, a vételárát pedig november 30-ig kell kifizetni. Aki ilyen kedvezményes rézgálicra igényt tart, az jelentkezze az illetékes községi előjárásnál, ahonnan a jelentkezők névjegyzékét a minisztériumtól igényelhető mintáulraplapon március hó 20-ig kell beküldeni a földművelésügyi minisztériumhoz.

regyék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengő részletre.
Kerékpáralkatrészeket minden gvártmányu
kerékpárhoz nagybani eredeti gyári áron
szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —

Kedvezmények az illetékhátralékok és a szükségadó befizetése körül.

A pénzügyminiszter legutóbbi rendelete adott ki az illetékhátralékok befizetése során engedélyezett kedvezmények tárgyában.

A kedvezmények elsősorban kamatmentességben, illetve kamatkedvezményben nyilvánulnak, de kiterjednek ezenfelül — ott, ahol az illetékhátralék bírság-, vagy felemelt illetéktartozással kapcsolatos, — a bírságnak, illetve felemelt illetékek lényeges mérséklésére is. A márciustól júniusig csökkenő irányban alkalmazandó kedvezmények (kamatmentesség, 6 százalékos kamat, 9 százalékos kamat) általában azokat illeti meg, akik hátralékos tartozásukat a kitűzött határidőig — március 26-ig, április 23-ig, illetve június 25-ig — teljesen kiegyenlítették. A kedvezmény mérvére tehát általában a törlesztés befejeződésének ideje az irányadó. A rendelet azonban lehetővé teszi azt is, hogy az olyan hátralékos, akinek jövedelmi és vagyoni viszonyai megokolják, — ha tartozását a kitűzött legutolsó határidőig (június 25-ig) részletekben egyenlíti ki — a törlesztés befejeződése idejének megfelelő kedvezmény helyett — pénzügyi hatósági engedéllyel azt a nagyobb kedvezményt kaphassa meg, amely a rendelet hatálya alatt teljesített törlesztés kezdődési idejének felel meg.

Számolt a rendelet azzal is, hogy ne kerüljenek méltánytalan helyzetbe azok, akiknek a hátralékos illetéktartozása még jogorvoslat alatt áll, tehát még nem jogerős. Ilyen esetekben a rendelet nem kívánja meg a kedvezmény előfeltételéül a teljes kiegyenlítést, hanem, ha a kitűzött határidőig bármilyen összeget befizetnek, alkalmazandó velük szemben a kedvezmény, de természetesen csak a befizetett összeg tekintetében.

Érdekes az a különös kedvezmény, amelyet a rendelet azoknak biztosít, akik a haszonélvezet folytán nyilvántartott illetéktartozásukra június 25-ig bezárólag kötelezettségmélküli előfizetést teljesítenek. Ilyen esetekben a nyilvántartott tőkehátralék a befizetési összegnek annyiszor 2,5 százalékkal apasztandó, mint ahány évvel a befizetést történnék tekinteni kell.

A most esedékes szükségadórészlet, tudvalevően, a folyó évre kivetendő jövedelemadó fele. A rendelet értelmében azonban addig is, amíg az idei jövedelemadó kivetése megtörténik, a szükségadó fizetésére kötelezett adófizetők a múlt évi jövedelemadónak megfelelő összeget tartoznak a szükségadóra előlegként befizetni. Az Országos Mezőgazdasági Kamara azt a kérést terjesztette a pénzügyi kormány elé, hogy a mezőgazdasági termeléssel foglalkozó adózók részére a szükségadó február 15-ig esedékes második részletének befizetésére a folyó évi jövedelemadó jogerős kivetéséig engedélyezzen halasztást, hogy ne legyenek kénytelenek szükségadóelőleg címén többet befizetni, mint amennyit ez az adó valóban ki fog tenni.

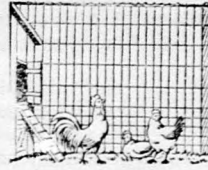
A pénzügyminiszter közölte, hogy a kérést ebben a formában nem teljesítheti, utasította azonban a pénzügyigazgatóságokat, hogy azoknak az adófizetőknek a részére, akiknek folyó évi jövedelemadója a most benyújtott adóvallomások szerint előreláthatóan legalább 20 százalékkal kevesebb lesz a tavalyinál, az adózóknak külön előterjesztendő kérésére adjon haladékot a szükségadótól, akkora hányadára, amennyivel előreláthatóan a szükségadó a tavalyi jövedelemadónál kevesebb lesz.

A Faluszövetség hírei.

Járási értekezlet Györszentmártonban.

Györszentmártonban február hó 25-én járási értekezlet volt, melyen a Faluszövetség kiküldöttje, Nagy Sándor igazgató is résztvett. A gazdasági helyzetre jellemző, hogy az egyébként termékeny vidék elég jómódban élő lakossága kukoricakenyeret eszik. Az őszeiből nagyon silány volt a termés-eredmény. Az adó 60 százaléka nem folyt be. A nagy uradalnak is fizetése képtelenek. A nép nyugodt, türelmes természetű és föltétlenül jószándéku. A község vezetőire mindenkor hallgatott, most azonban egyre terjed ott is a szociáldemokrata szervezkedés és ennek eredményeképpen a szakszervezet több

Kitűnő, olcsó kerítés

Szabadalmazott
Haidekker
Hungária
Drófonat.
Kérjen még ma ingyen szép képes
árjegyzéket

Haidekker Sándor rt.
Budapest, Üllői-ut 48/27. Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.

községben már meg is alakult. A község vezetői arra kérték a Faluszövetség vezetőségét, hogy a községek érdekei mellett mindenkor erélyesen szálljon síkra.

Tavaszi vetőmagot kérnek a tassi gazdák.

Február hó 28-án Tass községben Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója előadást tartott a gazdakör helyiségében. Szólt a gazdasági kérdésekről, vázolta a romlás okait és a kibontakozás reményeit. Legjobban érdekelte a hallgatóságot a tejkérdés, mert a községnek igen szép tehénállománya van s napi kétezer liter a tejfelhozatal Budapestre. Ebből van pénzforgalmuk is egyedül is kizárólag. A termés itt is gyenge volt, különösen tavaszidőben, éppen azért kérték a Szövetséget, hogy tavaszi vetőmaghoz való jutásukat támogassa.

A borfogyasztási adó eltörlését sürgetik a nagykátai gazdák.

Február hó 24-én, a nagykátai járás értekezletén résztvett Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója is. Az elhangzott felvételalásokból a következő helyzetkép alakult ki: A gazdasági helyzet súlyos. Jövedelem csak azokban a községekben volt eddig, ahol a lakosság tejjel gazdálkodott. Az újabb miniszteri rendeletek azonban megnehezítették az értékesítést és a gazdák elesnek a jövedelmüktől is. Az adók nagy része nem folyt be. Jellemző Szentlőrinc-küta esete, ahol az adó 96 százalékban befolyt azért, mert a káposztatermelés berült. Tehát az adómorál egyébként jó volna, a gazda azért nem fizet, mert nem tud, sok helyen a tenyészanyagot adják el, hogy adót fizethessenek. Különösen a vállalkozó szellemű, megfelelő beruházást eszközöző gazdák jutottak nagy bajba. Aki földet vett, gépet vásárolt, az elpusztult. A járásban körülbelül tízezer katasztrális hold a szőlő. Kéri a Faluszövetségtől, hogy a borfogyasztási adó eltörlésére indítson akciót. Ha nem törölnék el a borfogyasztási adót, akkor vezessék be helyette a termelési adót, mint a háború alatt volt. A helyzet, tudniillik, ma az, hogy a nagyszőlőtermelők is megkapják a kiesésben való árusítási jogot és ezáltal a kistermelők eladását lehetlenné teszik. Nagy örömmel vették a Faluszövetség erélyes fellépését a fővárosi tejkartellel szemben és kéri a központot, hogy továbbra is álljon őrt a kisemberek érdeke mellett.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Március 30 ig elnapolták a képviselőházat.

A képviselőház március hó elsejéi, keddi ülésén Zsitvay Tibor igazságügyminiszter bejelentette az országgyűlés tagjainak összeférhetetlenségéről szóló törvényjavaslatot. Ezután Károlyi Gyula gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Az erők összefogása — mondotta többek közt — helyes és kívánatos. Hogy azonban az összefogás létrejöhessen, ahhoz szükséges az, hogy ne csak a végcélokban értsünk egyet, hanem a kormány programját és ténykedéseit a tudalonnal is helyeslően vegyük tudomásul. A kormány főprogramja: az ország gazdasági életének biztosítása, a pengő tartása, az inflációtól való tartózkodás és az állam hitelének megővése. Ennek a feladatnak a kormány egy félesztendőn keresztül sikerrel megfelelt és sikerülni fog a jövőben is gazdasági életünk e főkövetelményeit fenntartani.

— A legközelebbi jövő tennivalói ugyanezeknek a követel-

ményeknek jegyében fognak folyni. A költségvetés összedőltsége és a kamatok észszerű lecsökkentése belső és külső vonatkozásokban, ugyancsak ezeket a követelményeket szolgálják. Gazdasági téren a gazdasági hitelviszonyok megjavítása, a hitelnyújtás, a termelési hitel, a földreform folytán előállott tarthatatlan helyzet megjavítása mind olyan kérdések, melyeket a kormány minél előbb meg kíván oldani. A közelelőti tisztesség megítélésénél pártszempontot soha sem ismertem és nem is fogok ismerni.

— Azt, hogy a régi választójogi törvény mai alakjában fenntartandó volna és hogy annak alapján történjenek majd a legközelebbi választások, azt hiszem, pártkülönbség nélkül nem vállalja ma senki. Ennélfogva kívánatosnak tartom, hogy *mihelyt a legszorgosabb gazdasági és pénzügyi kérdéseken túl van a kormány, lelkiismeretességgel foglalkozzék a választói jog kérdésével és úgy oldja meg, hogy a választójogi kérdése belátható időre azután lekerüljön a politikai porondról.*

— Miután azonban a legégetőbbben szükséges gazdasági és hitelügyi rendelkezések tüzetes kimunkálására a kormánynak időre van szüksége, azért rövid türelmet kérek a tuloldaltól és egyszersmind bejelentem, hogy legmagasabb kormányzói kézirat érkezett, — fejezte be beszédét a miniszterelnök.

Ezután Héjj Imre jegyző felolvasta a kéziratot, mely szerint a Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére március hó elsejétől március hó 30-ig az országgyűlést elnapoltnak nyilatkoztatja.

Almásy László házelnök ezután azt javasolta, hogy a Ház legközelebbi ülését március hó 31-én tartsa. Kray István báró nem helyeselte a Ház elnapolását; Váry Albert tudomásul vette. Petrovics Gyula, a Kereszténypárt nevében ugyancsak tudomásul vette a Ház elnapolását, mire az ülés véget ért.

A kisgazdacsoporthoz kívánságai.

A Mayer János vezetése alatt álló ugynevezett kisgazdacsoporthoz március hó elsején értekezletet tartott, melyen Mayer János beszámolt a Nagyatádi- emlékbizottság működéséről, majd tárgyalás alá vették azokat az intézkedéseket, amelyeknek megvalósítását a kormány a közeljövőre kilátásba helyezte. A csoport követelés, melyeknek haladéktalan végrehajtását sürgetik, a következők:

1. A hitelkamatokat a betevők érdekeinek lehető megóvása mellett március végéig le kell szállítani olyan mértékre, mely a belső gazdasági élet és különösen a mezőgazdasági termelési teljesítő képességének megfelel.

2. A különböző foglalkozási ágak állami és egyéb adóterheit a mezőgazdaság mai leromlott helyzetének figyelembevételével arányosítani kell, úgy azonban, hogy az államháztartás egyensúlya veszélyeztetve ne legyen.

3. Miután a Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentésében foglalt kormányintézkedések szerint a boletta-rendszer folyó évi július végével megszűnik, a buza és rozs ezévi értékesítését május 1-ig foganatosítandó belső technikai intézkedésekkel olyképpen kell szabályozni, hogy a termelő a mai, még a termelési költséget sem fedező világgiazi árnál lényegesen magasabb árakat kapjon.

4. Alkalmas időben tárgyalásokat kell indítani olyan kereskedelempolitikai intézkedések megtétele iránt, amelyek a

magyar agrártermékeknek megfelelő felvevőképességgel bíró piacokon preferenciális (kedvezményes) elbánást biztosítanak, vagy olyan országokkal való vámkapcsolat létesítése iránt, amelyek a magyar mezőgazdaság termelvényeinek ez államok agrárvédelmében való részesítését lehetővé teszik.

5. A földterherrendezést hatályosabbá kell tenni.

6. A földreform-eljárás során kiosztott földek árának fizetését a párt által korábban javasolt megoldás szerint átmenetileg szabályozni kell és annak megtörténteig a kimozdításokat be kell szüntetni.

Kilépés az Egységspártból.

Farkasfalvi Farkas Géza, az agrárblokk elnöke, levelet írt Pesthy Pálnak, az Egységspárt elnökének, amelyben közli vele, hogy az Egységspártból kilép. Elhatározását a többiek között azzal okolta meg, hogy a Ház váratlan elnapolása egyes gazdasági kérdések gyors megoldását, továbbá a betervezett törvényjavaslatok sürgős letárgyalását hátráltatja.

Az Egységspárt értekezlete.

Az Egységspárt március hó 2-án értekezletet tartott. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök felszólalásában tartott arra, hogy az elmúlt hetekben a kisebbségi oldalról többször hangoztatták azt a kívánságot, hogy a mai nehéz körülmények között a nemzeti erők fogjanak össze közös munkára. Az együttműködés és összefogás természetesen másképpen nem történhetik meg, mint összefogni és együtt működni azzal a programmal, amit a kormány kifejtett és amit a kormánytánogató pártok helyeselnek és támogatnak. Legfontosabb dolog az, hogy a parlamenti küzdelemben ne csak személyi tekintetek játszanak szerepet, sőt pártszempontok se uralkodjanak, hanem az általános, országos szempontok és érdekek felette álljanak, minden más szempontnak. A miniszterelnök ezután hangsúlyozta, tudatában van annak, hogy a kormány milyen hátrányban van az ellenzékkel szemben. Az ellenzék ugyanis mindazokat az óhajokat és kívánságokat, amelyeket mindnyájan átérzünk, mint a maga speciális programját tünteti fel, természetesen anélkül, hogy azokat be is kelljen váltania. Vannak azonban elemek a törvényhozásban, amelyekkel a kormány semmiféle együttműködést nem képzelhet el, mert az az alap, amelyen állnak, tagadása annak, amit a kormány nemzeti szempontból szentnek tart. Végül a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy mindazokat, akik az Egységspárt felelősségteljes munkájában részt akarnak venni, örömmel üdvözl.

Bessenyei Zénó örömmel csatlakozott a miniszterelnök előterjesztéséhez és arra kérte őt, hogy a jövőben is minden célkitűzésében az Egységspártra támaszkodjék.

Berkli Gyula azt hangsúlyozta, hogy az Egységspárt a nemzet többségének bizalmát bírja és a kormány a nemzet bizalmából áll helyén. A párt helyt fog állani ugyanazzal az elszántsággal és puritánsággal a szívében, mint amilyen a miniszterelnök vezeti a nemzet ügyeit. Az Egységspárt nem hajlandó gyenge párttöredékeknek odadobni a nemzet gyeplőjét és ezzel feláldozni a nemzet jövőjét.

Az értekezletet pártvacsoora követte.

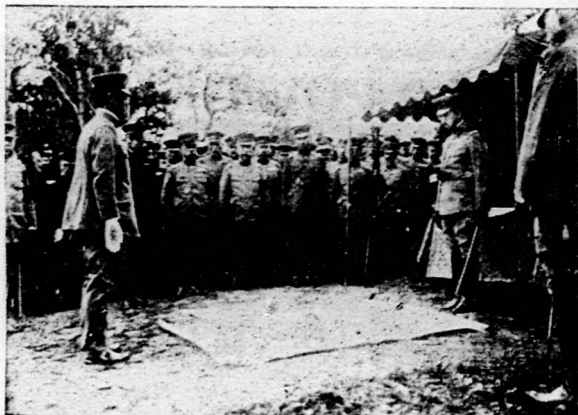
Walkó külügyminiszter külföldi útja a dunai államok vámegegyezménye ügyében.

Tardieu francia miniszterelnök március hó elsején Genfben arra kérte Magyarországot, Ausztriát és a kisantant-államokat — Csehországot, Jugoszláviát, Romániát — képviselőit, hogy kössenek egymással kedvezményes megállapodások útján vámegegyezményt. Ugyanakkor ígéretet tett, hogy a gazdasági rend helyreállítását támogatni fogja úgy Franciaország, mint Anglia és Olaszország. Franciaország arra a magasabb célra törekszik, hogy helyreállítsa a világon a gazdasági és pénzügyi bizalmat.

Walkó Lajos külügyminiszter március hó 6-án Rómába, Genfbe és Párisba utazott. A miniszter utazásának célja, hogy a fenti tervről személyes érintkezés útján közelebbi tájékoztatást nyerjen.

Walkó külügyminiszter március hó 7-én Rómában egyezményt írt alá Olaszországgal, melynek célja a Magyarország és Olaszország közötti áruforgalomnak az egész európai közgazdasági érdekekben fekvő előmozdítása. A egyezmény szerint a két kormány a vasúti díjszabások szabályozása céljából közös tanácsot fog létesíteni, egy külön megállapodással be fogja vezetni a rendeletre szóló fuvarlevelek intézményét, az átmeneti forgalmat minden lehetséges módon meg fogja könnyíteni és kölcsönös exportjuk céljából lehetőséget fog teremteni hitelkönnyítésekre.

Walkó külügyminiszter Rómából Genfbe utazott.

A japán császár egy katonai megbeszélésén.

A császár előtt a földön egy óriási térkép van, melyről a vezérkar főnöke előadást tart.

A haszonbérek birói megállapítását teszi lehetővé a legujabb kormányrendelet.

A kormány 1400/1932. M. E. szám alatt rendeletet adott ki a mezőgazdasági haszonbérletekről. A rendelet — mely a Budapesti Közlöny (hivatalos lap) március hó elsejéi számában jelent meg — az alábbi nagyfotossági intézkedéseket tartalmazza:

A mezőgazdasági ingatlanhaszonbéreknek, beleértve a kertművelés alatt álló, valamint szőlőterületekre vonatkozó haszonbéreket is, a megkísérelt és sikertelen egyesség után birói megállapítását kérhetik a haszonbérlek, illetőleg haszonbérbeadók.

Ha a haszonbért az 1930. évi augusztus hó első napja előtt kötött szerződés vagy ez időpont előtt hozott birói határozat állapította meg, akkor a haszonbér leszállítását kérheti a haszonbérlek, ha a haszonbér határozott pénzösszegben (esetleg aranyban vagy idegen valutában) vagy pedig úgy van megállapítva, hogy azt valamely termény pénzbeli egyenértékében kell teljesíteni, de a termény pénzbeli egyenértéke egy meghatározott összegnél kisebb nem lehet;

hagyma, paprika vagy általában kerti termények termelése haszonbérbe vett husz kataszteri holdnál nem nagyobb ingatlan haszonbérlekje, vagy az, aki husz kataszteri holdnál nem nagyobb ingatlant nyilvános árverés során vett haszonbérbe, akkor is kérheti a haszonbér leszállítását, ha az terménynek, vagy terménynek pénzbeli egyenértékében van megállapítva;

a haszonbér felemelését pedig kérheti a haszonbérbeadó, ha a haszonbért terményben vagy meghatározott terménynek mindenkorl pénzbeli egyenértékben kell teljesíteni.

Ha a haszonbért az 1930. évi július hó 31. napja után kötött szerződés, vagy az említett nap után hozott birói határozat állapította meg, akkor a haszonbér megállapításának csak akkor van helye, ha az ingatlanon termelt főtermények egységárai a haszonbér utolsó meghatározása óta legalább ötven százalékkal csökkentek vagy emelkedtek.

A haszonbér megállapítás iránti kérelmet legalább egy negyedévről annak a gazdasági évről kezdete előtt kell a bíróságnak előterjeszteni, amelynek kezdetétől a haszonbér megállapítását kéri. A bíróság a haszonbért csak a kérelem beadását követő gazdasági év kezdetétől számított hatállyal állapítja meg, még pedig — ha a felek egyezően más kérelmet nem terjesztenek elő — ugyanolyan módon (pénzben, terményben vagy terményegyenértékben), amint a haszonbér eddig meg volt határozva. Aranyban vagy külföldi pénzürtékben való megállapításnak nincs helye; aranypengőben azonban igen.

A haszonbér újabb megállapítására irányuló kérelem előterjesztése esetében is az időközben lejárt részleteket a kérelem érdemleges eldöntéséig az érvényben levő haszonbérnek megfelelően meg kell fizetni.

Az alhaszonbérbeadó haszonbérlek (aki bérelt ingatlanát maga is bérbe adja) az ingatlanért járó alhaszonbér útján nem juthat annak az összegnek tíz százalékánál magasabb haszonhoz, mely az általa fizetett haszonbérből az alhaszonbérbeadott területre esik. A haszonbérlek által fizetendő haszonbér újabb megállapítása esetében az alhaszonbér már ennek a szabálynak az erejénél fogva mindenkor akként igazodik, hogy az alhaszonbérbeadó haszonbérlek az alhaszonbérek útján az általa fizetett haszonbér tíz százalékánál magasabb haszonhoz ne jusson.

Az alhaszonbérbeadó haszonbérlek az alhaszonbérek újabb megállapítását csak az általa fizetendő haszonbér megváltoztatása esetére kérheti.

A bíróság a haszonbér iránt folyamatba tett eljárásba bevonja az alhaszonbérleket is s az alhaszonbérek kérdését rendszert a haszonbér kérdésével együttesen tárgyalja s dönti el.

Ha a haszonbérleti jogviszony alapján teljesítendő szolgáltatás elmulasztása esetére meghatározott pénzbírságot, kötbért vagy más efféle szolgáltatást kell teljesíteni s ez a változott viszonyok következtében többé nem áll a haszonbérrel abban az arányban, amelyet a felek a kikötéskor szem előtt tartottak, bármelyik fél kérheti, hogy a bíróság a szolgáltatást megfelelően módosítsa.

Aki a haszonbér újabb megállapítását kívánja, a birói eljárás megindítása előtt köteles akár élőszóval, akár írásban az illetékes mezőgazdasági kamaránál (Győr, Kaposvár, Miskolc,

Debrecen, Kecskemét) egyességi tárgyalás megtartását kérni. A tárgyalás díj- és költségmentes és tizenöt nap alatt befejezendő. Ha az egyességi kísérlet sikertelen marad, a fél ennek igazolásával kérheti a birói eljárás megindítását.

A haszonbérnek megállapítása tárgyában a kérelmet az ingatlan fekvése szerint illetékes bíróságnál, ha pedig az ingatlan két vagy több bíróság területén fekszik, annál kell előterjeszteni, melynek területén az ingatlan nagyobb része fekszik. A kérelemben meg kell jelölni a haszonbérnek azt a nagyságát, melynek megállapítását kéri a fél. A száz kataszteri holdon aluli ingatlanokra nézve a járásbíró, a száz holdon felüliekre nézve a törvényszékekkel alakuló vegyes bíróság jár el.

A bíróság az összes körülmények gondos mérlegelésével úgy állapítja meg a haszonbért, hogy a szolgáltatásnak és ellenszolgáltatásnak a felek részéről a szerződéskötéskor szem előtt tartott gazdasági egyensúlya helyreálljon.

A feleknek olyan megállapodása, amellyel a haszonbér újabb megállapításának kérelmezhetését kizárták, hatálytalan.

A jelen rendelet rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a mezőgazdasági mellékhaszonvételek tárgyában kötött jogügyletekre is (vadászat, térbér, homokbánya stb.).

A folyó 1931/1932. gazdasági évre szóló haszonbér újabb megállapításá iránt új kérelmet csak az 1932. évi április hó 30. napjáig lehet előterjeszteni.

A haszonbér megállapítását kérelmező fél a megszabott törvénykezési illetékeken kívül a kérelemnek a bíróságnál való előterjesztésével egyidejűleg külömljárású költséget is köteles leróni. A külömljárású költség fejében az egy évre eső haszonbér-külömlözöt öt százalékát kell fizetni.

A kisbérlek helyzetének enyhítése.

Itt említjük meg, hogy az Országos Földbérlek Szövetség tisztagu küldöttsége tisztelget tisztelget Purgly Emil földművelésügyi miniszter előtt s felhívták a miniszter figyelmét arra, hogy a most kiadott bérleti rendelet a nagyobb bérletcélű megnyugrást fog kelteni, amiért köszönettel van a bérletársadalom, kéri azonban az egyesület nevében, hogy a kisbérlekre vonatkozólag egy újabb rendelet adassék ki, hogy ezeknek a rendkívül súlyos helyzetén is segíteni lehessen és pedig a körülményes birói stb. eljárás nélkül. Purgly Emil miniszter megígérte, hogy a kisbérlek dolgát újra vizsgálát alá veszi és az egyesületnek erre vonatkozó javaslata alapján elindulva fogja a kisbérlek helyzetét enyhíteni.

Hutter és Lever rt., Budapest

cégnél legolcsóbb napiáron kapható

Olajlenvetőmag

(államilag leplombált zsákokban)

továbbá:

Napraforgóvetőmag

Bővebbet:

Hutter és Lever rt.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 6.

Rendőrkutya szolgálatban.

Az ügyes állat feltartóztatott egy gyanús alakot és most várja, hogy a motozást a rendőr elvégezze.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Véget ért a japán-kínai háború. A japán-kínai háború, ugy-
látszik, véget ér. A béketárgyalások egyrészt *Sanghai*-ban, más-
részt *Genfben*, a Népszövetség rendkívüli közgyűlésén folynak.
A tárgyalások közben azonban a japán hadsereg jelentős sike-
reket ért el: elfoglalta a Shanghai körüli erőddet és a kínai had-
erőket visszaszorította. Március 3-án a japán hadseregparan-
csnokság kiadta a parancsot az ellenségeskedés beszüntetésére,
ugyanakkor a kínaiak is beszüntették a tüzelést. A fegyver-
szünet azonban rövid ideig tartott, mert a kínaiak nem fogadták
el a japán követeléseket. Komolyabb harcokra azonban mégsem
került sor, sőt *Genfben* mindkét fél hozzájárult a fegyverszünet
megkötéséhez. Remélhető tehát, hogy a fegyverek helyett most
a diplomaták munkája kezdődik meg a béke helyreállítására.

MEZŐGAZDASÁG

A fejős tehén igazása.

Irta: Schandl József dr.

A fejős tehén igazásában több figyelemreméltó gaz-
dasági előny rejlik.

A tehén gyengébb ugyan, mint a hasonló testnagyságu
ökör, de élénkebb, fürgébb, ügyesebb és tanulékonyabb.

Ha csak mérsékelt munkára használjuk és a munka
ellenében a kellő takarmánypótlékról gondoskodunk,
akkor munkája által több hasznot hajt, mint amennyit az
esetleges tejcsökkenés okoz. Sok tudós kutató megállapi-
totta már, hogy könnyű munka mellett a tej mennyisége
egyáltalában nem csökken. Mérsékeltnek nevezhető (dél-
előtt 2, délután 2 órai) munkánál 8—10 százalékkal csök-
kenik ugyan a tej mennyisége, de viszont valamivel sűrű-
bb a kifejt tej s így a vaj, vagy sajtnyeremény
ugyanaz lesz. Nehéz munkánál azonban már lényegesen
csökken a termelt tej mennyisége.

Igen nagy előnyökkel jár a mérsékelt igazás a tehén
egészségi állapota, edzettsége, ellenállóképessége és te-
nyészépessége szempontjából. Lépten-nyomon találko-
zunk oly megállapításokkal, hogy az igazított tehének közt
kevesebb a gümökóros, hogy a kóvér és meddő tehén
igazás után fogamzani szokott s hogy a jármazott tehe-
neknél alig van nehéz szülés, még kevésbé ellési bűnulás.

Különösen kívánatos, hogy a kisebb gazdáknál ter-
jedjen a tehének jármozásának szokása. Itt a legelők

hiánya, az istállók szűk volta és rossz szellőzöttsége miatt
is fontos a szabadban való mozgás, másrészt a teheneit
igázó kigazda az igazhatóság kedvéért súlyt fog helyezni
arra, hogy tehenei edzett, csontos, fejlett példányok
legyenek, melyek mint tenyészállatok is legjobban fogják
megállani helyüket.

A tehének igazásában azonban mérsékletet és elő-
vigyázatosságot kell tanusitanunk. Ellés előtt és után
2—2 hónapig a tehenet egyáltalában ne igázzuk, egyé-
ként pedig csak félnapig tartó, nem megerőltető mun-
kára használjuk fel. Nem célszerű befogni a tehenet
hideg, esős, vagy tikkasztóan forró napokon se, mert
akkor a tejelésben nagy kárt szenvedünk. A magasan
vemhes tehenet a rud jobb oldalára fogjuk, hogy a rud
esetleges ütése ne érje a magzatot, mely a has jobb
oldalán helyeződik.

APRÓ JÓTANÁCSOK.

A méhes tájékán télen csend legyen. A méhkasokat véd-
jük a hideg északi szélről. Ügyeljünk arra, hogy a hó a kijáró-
nyílást be ne tömje. Ahol a kaptárokban lehulló cukorjegece-
ket találunk s ebből a sejtékben lévő méz megcukrosodásra
következettünk, ott a méhek kaptáron belül történő etetéséről
gondoskodni kell.

A kertre boruló téli csend, a beálló tartós fagy, növé-
nyeink káros rovarait is pihenésre készíti. A fagyos téli
időben való permetezésnek rovar- és gombaölő hatása nem
kielégítő és ezért a fák permetezését tartósan, — fagymentes
napok kivételével — nem folytatjuk. Most már szedjük le
október elején a fa törzsére kikötözött hernyóenyves öveket és
dobjuk őket a tűzbe. Ezt tegyük a szüret idején kikötött és
többször kieserült hernyófogó-övekkel is. Leszedésüknél ügyel-
jünk, hogy az alattuk meghuzódott sok rovarbáb és pete óva-
tos lekaparás után ugyancsak a tűzbe kerüljön.

A kéreg- és faszuhok irtására most van a legjobb alka-
lom. Ez a fertőzött fák és ágak kivágása révén történik. A
fa szuvasodását a törzs és az ágak héjának a felszínén lát-
ható madárserét nagyságu, élesszerű likak mutatják. A szuhok
elsősorban gyenge, beteg fákat támadják meg. A kivágott
fákat és ágakat azonban még tavasz előtt el kell égetni, mielőtt
a szubogarak kibujnak és eiszedelve, az egészséges fákat is
megtámadják.

A magyar királyi Osztályosorsjáték

XXVIII. játéka április 15-én veszi kezdetét

Összesen csak **84.000 darab sorsjegy** bocsátatik ki, mely
mennyiségből **42.000 sorsjegy feltétlen kihuzatik**, tehát minden
második sorsjegy nyer.

Nyeremények összege közel

8 millió arany pengő

A főbb nyeremények: **500.000, 300.000, 200.000, 100.000,
50.000, 40.000, 30.000 P stb.**

A sorsjegyárak:

Egész sorsjegy **24P**, fél sorsjegy **12P**, negyed sorsjegy **6P**.

Igen tisztelt előfizetőink figyelmébe ajánljuk a 25 év óta
fennálló és jó hírnévnek örvendő

BELVÁROSI VÁLTÓÜZLET R.-T.

VI. Teréz-körút 37. (Szondy-utca sarok) Telefon: Aut 22—39
főárusító intézetet, mely intézetnél a lefolyt játékokban több főnyere-
ményt csináltak.

Igy ezen intézetnél nyerték a 200.000 pengős főnyereményt
a 3871 számmal, a 30.000 pengős főnyereményt a 26473 szám-
mal, a 30.000 pengős főnyereményt a 76683 számmal, a 20.000
pengős főnyereményt a 60305 számmal, a 15.000 pengős főnye-
reményt a 43970 számmal és a 10.000—10.000 pengős főnyere-
ményeket a 865, 9344, 43947 és 82324 számokkal.

Igen tisztelt előfizetőink részére elküldetünk fenti cég útján
megrendelési lapokat és mindenki saját érdekében cselekszik,
ha megfelelő mennyiségű sorsjegyet minél korábban biztosít
magának e cégnél.

Ne felejtse el senki, hogy sorsjegy nélkül nyerni nem lehet
és már sok ezer ember köszönheti boldogulását annak, hogy fel-
hívásunkat és tanácsunkat sorsjegyvetéltre készséggel követte.

Frontharcos temetés Mezőcsáton.

Nagy részvét mellett, a gyászolók százai által kísérve temették el február hó 19-én Redorovics József csizmadiamester, volt 10-es honvédet Mezőcsáton, ki a világháboruban szerzett hosszú betegsége után most halt hősi halált.

A temetésen résztvett a mezőcsáti frontharcosok száztagu küldöttsége és katonás rendben, gyászfátyollal borított frontharcos-zászló alatt tisztelegtek hősi halált halt bajtársuk koporsójánál. Ulviczky Ferenc dr. róm.-kath. plébános nagyhatású beszédben méltatta az elhunyt érdemeit, majd a sirnál vitéz Lengyel Andor frontharcos, tüzlőtőparancsnok mondotta el mély érzéssel szívbemarkoló alkalmi verses búcsuzatóját, melynek hatása alatt az öreg, viharedzett frontharcosok és a gyászolók szemei könnyel teltek meg. A temetés befejezése után a mezőcsáti frontharcosok fogadalmat tettek, hogy ezután, ha egy-egy bajtársuk kidől az élők sorából, temetésén testületileg jelennek meg.

Vitéz Lengyel Andor Búcsuzató-ja így hangzik:

*Gyászfátyol borítja a harcosok zászlaját,
Sírátja, gyászolja elvesztett bajtársát,
Ráhajlik a zászló hideg koporsóra,
Hős, halott fiúnak büszke daccal mondja:
Redorovics József! Ezt a zászlót híven
Védted őt éven át, millió vesztélyben.*

*Puskagolyó, kartács, ellenség szuronyja
Nem bírta elvenni, száz és száz rohama!
Hűséggel védted meg zászlóink becsületét
Bár tested gyöngye volt letörte betegsége.*

*Zászló védelmében szerzett betegséged
Nem gyógyult meg soha, vitt a sírba Téged!
Egygel több lett száma hősi halottaknak!
Vérző magyar hazánk, kik Teérted haltak!*

*Ráhajlik a zászló hideg koporsóra,
Hősi lakójának szép csendesen sugja:
Itt vannak bajtársid! Jöttek tisztelegni,
Jöttek koporsóddhoz, Tőled búcsút venni.*

*Az areuk bánatos, a zászlót meghajtják!
Könnyezi mindannyi frontharcos bajtársát,
Hangzik a vezényszó: „Frontharcos tiszteleg!
Halott bajtárs előtt emeld fel a kezéd!”*

*Hangzik a vezényszó: „Kalapot emelni,”
Utolsó utadra — jöttek — elkísérni,
Frontharcos bajtársunk! Áldjon meg az Isten!
Sirodban pihenjél, csendesen, békében.*

*De ha jön az idő, harsan a kürt szava,
Elvesztett hazánkért, megyünk ismét harcba:
Ne tudjál pihenni! Kelj fel a sírodból!
Segítsd visszavenni hazánk a rablótól!*

*Nyugalmad akkor lesz igazi és boldog,
Majd ha nagy hazában porlad hősi csontod!
Áldjon meg az Isten! Tőled így búcsuzik
A frontharcos tábor: „A viszontlátásig!”*

Egy 2 méter 69 cm. magas amerikai óriás.

sokat sokszorososan meghaladó számban vesznek részt a kiállításon. De nemcsak a kiállítani szándékozó gazdák, hanem a nagyközönség részéről is igen élénk már az érdeklődés a kiállítás iránt. Előreláthatóan a látogatottság is kedvezőbb lesz, mint ahogy egyébként a nehéz viszonyok között ezt feltételezni lehetne. Ebben kétségkívül szerepe van a látványos *loras- és hajtómotortárgyak*, valamint a *díjazott állatok elvezetésének és a kutyabemutatóknak*, amelyek az érdeklődők széles tömegeire gyakorolnak vonzóerőt. A kiállítás nagy jelentőségét a gazdaközönség kellően értékeli és ezért biztosra vehető, hogy ez évben is minden számottevő gazda meglátogatja a mezőgazdasági kiállítást. Számos községből az előjáróság, a szövetkezet, vagy gazdakör szervez csoportos utazást a mezőgazdasági kiállítás tanulmányozására és részben vásárlásra is. A jeles tenyésztők áldozatkész fáradozása mindenesetre megérdemelné azt is, hogy az ideai tenyészállatkiállítás *értékesítési szempontból is jól végeződjék*, mert hogy mint kiállítás igen sikeres lesz, máris látszótnak látszik.

A földteherrendezési eljárás nem ad moratóriumot a gazdáknak.

A vidéki pénzügyezetek köréből számos panasz hangzott el abban az irányban, hogy a földteherrendezési eljárásba bevont adósok nemcsak a tőkét nem törlesztik, hanem sok esetben az adós kamatfizetési kötelezettségének sem tesz eleget, holott ezt meg tudná tenni, sőt igen sok esetben a tőketörlesztés és kamatfizetés nélkül felajánlott prolongációhoz sem szolgáltatja a szükséges csereváltókat. A TÉRRE az ilyen rosszhiszemű adósok megtartása ügyében a közelmúltban előterjesztéssel fordult a Földteherrendező Országos Bizottsághoz, amelynek elnöke, Pesthy Pál, most elrendelte a vonatkozó esetek megvizsgálását. Amennyiben pedig az adósok részéről a rosszhiszeműség fennforgása megállapítható, a megindult eljárást a FOB be fogja szüntetni.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Élénk az érdeklődés a mezőgazdasági kiállítás iránt.

Évtizedek óta tavasz küszöbén rendezi az Országos Magyar Gazdasági Egyesület mezőgazdasági kiállítását, mintegy seregszemlét tartva a legfontosabb gazdasági águnk termelőereje és eszközei felett. Ez alkalommal a magyar gazdák és mindazok, akik velük együtt dolgoznak, beszámolnak ország-világ előtt a magyarság tehetség és képesség alkotó erejéről. Örvendetes és gazdasági boldogulásunkra biztató jelenség, hogy a gazdák, átértve a komoly helyzet parancsszavát, a *minőségi termelésre, törekvéssel, fokozott értékűvé vált anyagokkal ez évben a várakozá-*

Március 15...

Minden idők magyarjainak lángbetűs ünnepe, március 15-ike, nyolcvanötödik szünet most reánk bus magyarokra. Az első március idusa idején nehéz viharfelhők feketítették be az égboltot a magyar haza fölött. Mintha az ég is együttérzett volna velünk, sirva-vigadó magyarokkal, mert a mennybolt is könnyezett a magyar szabadság első napján. Zuhogott a hideg tavaszi eső, mikor 1848 március 15-én Petőfi Sándor a Nemzeti Múzeum lépcsőjén az összegyűlt lelkes tömeg éljenzése közepette elszalvta Nemzeti dalát.

Most a nyolcvanötödik március idusa nagyon hasonló az első szabadság ünnepéhez. Akkor is fekete volt a magyar égbolt és most is borús, felhős... Gazdasági válság, pénzügyi nehézségek, termelési és értékesítési zűrzavar, óriási közterhek, a mezőgazdaság és ipar termékei között uralkodó rettenetes árkülönbség; mindmennyi komor viharfelhő a magyar élet égboltján. S a sok-sok komor felhő között alig látszik biztató reménység, amely a jobb jövőt sejtetné...

Nehéz és komoly idöket élt már a nemzet a létünk századok során. Sokat szenvedett s megfogyott a magyar nép, de a sok-sok vész és dúlás után az áldott hazai föld új erőre élesztette a beteg nemzetet és ezernyi csodát termelt életre. Sehol és soha nem látott csodák születtek a vérrel párás magyar barázdákból. Új erők törtek fel a fáradtak helyén, új magyar hajtások a halottak pora fölött s acélos aranykalász rengett a csatamezőkön. Új virágba borult az elnyomott élet. Az ezredéves szent magyar rög csiráztatta, fakasztotta és táplálta a feltámadó magyar életet. Most éltünk forrása az áldott honi föld is beteg és a nyomorúság fekete varjai kárognak fölötté siri dalt...

Rajtunk a sor, Testvérek! Ne csüggedjünk, szeressük a szent rögöt és élesszük a beteg magyar földet. Ha a magyar föld talpon áll, eljön a mi időnk, mert mi a földdel élünk és bukunk... Erre gondoljunk és így ünnepeljünk március 15-én; akkor jó az ünnepünk és bizton várhatjuk a nagy magyar feltámadás eljövendő márciusi ünnepét.

„Anyák napja” Magyarországon. Külföldön már régebben meghonosodott az a szokás, hogy május hó második vasárnapját az édesanyák tiszteletének szentelik. Most nálunk is mozgalom indult az Anyák napja megvalósítására. Március hó 2-án Budapesten megalakult az „Anyák napja” nagybizottsága, amely elhatározta, hogy már ebben az évben előkészíti május második vasárnapjának országos megünneplését.

Szélvihar elpusztított egy pályaudvart Délamerikában.

A Kormányzó Ur országlásának tizenkettedik évfordulója. Március hó első napján volt tizenkettedik évfordulója Horthy Miklós Kormányzó Ur országlásának. A magyar nemzetgyűlés 1920 március hó 1-én választotta meg Horthy Miklós fővezért az ország kormányzójává és a Kormányzó Ur azóta biztos kézzel vezeti a sokat hányatott országot. A Kormányzó Ur erős akarata, rendíthetetlen céltudatossága az egész nemzetben ébren tartja a hitet a magyar feltámadás elkövetkezésére. Az évforduló alkalmából a Kormányzó Ur kívánságára nem rendeztek ünnepséget, de az egész nemzet bensőséges szeretettel ünnepelte meg szívében főméltóságú kormányzóját.

Új leventeszindarab. Murgács Kálmánnak Az utolsó tábor-tűz címen most jelent meg egy egész estét felölelő szindarabja, mely tábor-tűz mellett a leventéletnek eddig még fel nem dolgozott érdekes mozzanatait eleveníti meg. Hálás és komoly szerepek mellett van benne egy kitűnő kacagató cigányszerep és több komikus férfiszerep, azonkívül ének, tánc, dalárda, szavalószámok és rövid jelenetek. Egy változatos műsor összeállításának gondjaitól kíméli meg a rendezőt ez az ügyesen megszerkesztett szindarab, melyet a szerző egy pengő előzetes beküldése után portómentesen küld. Budapest, VIII., József-körút 41. sz.

Lemondott Budapest főkapitánya. Bezegh-Huszágh Miklós budapesti rendőrfőkapitány az elmúlt héten beadta lemondását, illetve felmentését kérte a belügyminisztertől. Bezegh-Huszágh Miklós nyilatkozata szerint a több mint négyéves főkapitányi tisztsége alatt a hivatallal járó súlyos feladatok egészségét aláásták és az utóbbi időben olyan nagyfokú idegkimerültség állt elő, hogy orvosi tanácsra kérte felmentését, illetve nyugdíjaztatását. Utódjára vonatkozóan még nincs elhatározás a belügyminiszteriumban, mert a belügyminiszter fog dönteni abban a tekintetben, hogy ki legyen utóda Bezegh-Huszágh Miklós-nak a főkapitányi székben.

A Ratinólról az elismerőlevelek tömege nyilatkozik díszelőn. A többek között ezt írja Andrassy Mihály gróf szigetvári intézősége: A „Ratinól” nagyon jó eredménnyel végződött. — Így ír Ferenczi Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészpárralok istállóiba befészkelődött patkányokat a „Ratinól” előírásos használat teljesen kiirtotta.” — Ezen írtóanyag beszerezhető: Ratinól Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

Kigyulladt a polgári Batthyány-kastély. Március hó 1-én veszedelmes tűz pusztított Polgárdin Batthyány Lajos gróf múkincsekkel telt ősi kastélyában. A grófi kastélyban a kéményből kipattant szikrától tűz keletkezett, amely pillanatok alatt lángba borította a tetőzetet. A községi tűzoltóság motoros fecskerdőjével a tűzet hamarosan eloltotta, a tető egy része azonban elpusztult.

Rendület a rádió-berendezések összeírásáról. A kereskedelemügyi miniszter a rádióberendezések ellenőrzése céljából Budapest székesfőváros, valamint Újpest, Rákospalota, Kispest, Pesterzsébet és Pestszentlőrinc területén a rádió-berendezések összeírását elrendelte. Az összeírásba minden rádióvevő-berendezést fel kell venni, kivéve a magyar kir. honvédség hivatalos (katonai) rádió-berendezést. Az összeíráshoz szükséges ívekkel az illetékes magyar kir. postahivatalok kézbesítői díjmentesen látják el az egyes lakóházakat, illetve minden olyan épületet, amely egészben vagy részben lakás, illetve üzlet, iroda műhely, raktár, stb. céljaira szolgál. Az adatok összeírását március 21-ig kell elvégezni. A kitöltött összeíró-íveket a postal kézbesítőnek legkésőbb március 25-g kell visszaadni. Mindazok, akiknek rádió-berendezés üzemben tartására ezideig engedélyük nincsen, de az engedélyt folyó évi március 25-ig megszerzik, vagy az engedély kiállítását és megküldését az összeíró-íven kérték és ha ellenük rádiókihágásért eljárás még nincs folyamatban, a kihágási eljárás alól ezuttal mentesülnek.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése március hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre . . . 2 P
félévre . . . . . 4 P
egész évre . . . . . 8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a KIADÓHIVATAL.

Elrabolták Lindbergh kisfiát. Lindbergh ezredes, a világhírű amerikai óceánrepülő másfél éves kisfiát ismeretlen banditák március hó 1-én elrabolták. A banditák másnap levelet írtak a kétségbeesett szülőknek, hogy ötvenezer dollár váltságdíj ellenében visszaadják a gyermeket. A gyermekrablás általános riadalmat keltett egész Amerikában és az amerikai rendőrség óriási készültséggel látott hozzá a nyomozáshoz, hogy a rablókat elfogja. Hoover elnök személyesen érdeklődik a nyomozás iránt és díjat tűzött ki a rablók kézrekerítésére. A rendőrség a gyermekrablás ügyében már közel ezer embert hallgatott ki, akik közül ötöt letartóztattak.

Levente-műkedvelők Budapesten. Nagyszerű műkedvelő-előadást rendezett március hó 6-án a budapesti VII. (4. sz.) zuglói Levente Egyesület kiváló gárdája. A kitünően előadott énekszámok, kis színdarabok mellett ki kell emelni királydaróci Asztalos Aladárnak A tót honvéd című egyfelvonásos irredenta színművét, mely őszinte sikert aratott. Ennek oka nemcsak a darab kiválósága, hanem a szereplők rátermettsége is volt, mert a tót parasztot és a megtérő cseh őrmestert alakító Mokán Bandi és Elekes Ferenc minden díszletet megérdemel. A gárda többi tagjai is kitétek magukért és pedig: Vajas Lajos nagyszerű szavalatával, Ézsaiás Antal kitünően előadott műdaljaival, a három Vajda nővér minden szerepben, továbbá Csontos József, Szalay József, Beck Bertalan, Borsos Dezső és Freibich József. Az előkelőségek sorában helyet foglaltak Barkócy Sándor zuglói plébános és vitéz Mezricky Károly, VII. ker. testnevelési vezető. Külön ki kell emelni Rózsa Géza igazgató, egyesületi elnök frappáns és nagyhatású bevezető beszédét és királydaróci Asztalos Aladár oktató működését, ki az előadást nagy hozzájárulással rendezte.

Veszprém vármegyének nincsen képviselete a felsőházban. Különös véletlen következtében Veszprém vármegyének jelenleg nincsen képviselete az országgyűlés felsőházában. Az történt ugyanis, hogy Antal Géza dunántúli református püspök, aki Veszprém vármegye választott felsőházi tagja volt, Révész Kálmán miskolci református püspök halála után hivatalból lett tagja a felsőháznak és így Veszprém vármegye részéről Antal Géza helyére Hollitscher Károly póttag került volna a felsőházba. Hollitschert azonban időközben Zircen képviselővé választották, a másik póttag, Magyar Károly v. főispán pedig a közelmultban elhunyt, így most Veszprém vármegyének nincsen felsőházi tagja. Hír szerint a vármegye a közeljövőben megválasztja felsőházi tagját.

Meghalt a százegy éves Erdődy grófné. Erdődy Ferenc gróf özvegye, született Oberndorff Ilona grófnő február hó 29-én százegy éves korában a vépi kastélyban elhunyt. A magas kort élt grófné tavaly ülte születésének századik évfordulóját, amikor is az ország minden részéből melegen ünnepelték a teljes testi és lelki egészségben levő ősz nagyszonyt. Az elhunyt grófnét március hó 3-án temették el Szombathelyen a Domonkosok templomában levő családi sírboltba. A gyászszertartáson, melyet Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspök végzett, az elhunyt grófné előkelő rokonai és a környék népe nagyszámban jelent meg.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszertüzletekben kapható.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

r r r r r r r r r A B a

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

2. Szórejtvény.

 $\frac{3}{4}$ 12 óra $\frac{1}{1}$ É S

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

3. Szórejtvény.

gy	gy				ii	ii	ii
gy	gy	gy	gy		ii	ii	ii
gy	gy	gy	gy		ii	ii	ii
gy	gy	gy	gy		ii	ii	ii
gy	gy	gy	gy		ii	ii	ii

(Beküldte Seres Béla Kunágótáról.)

4. Szórejtvény.

A 12 óra

(Beküldte Szűcs János Perekedről.)

5. Pontrejtvény.

K . á . l . m . t . a . z . r . t . t . n ?

(Beküldte Frauenhoffer Ferenc Szarvasról.)

6. Szórejtvény.

bolygó szűk utca I Csendes óceán

(Beküldte ifj. Tomasovszky Mihály Nyíregyházáról)

A rejtványek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, a 14-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtványek helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 8-ik számban közölt rejtványek helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Mindennap. 2. Szórejtvény: Órsékváltás.
3. Szórejtvény: Denevér. 4. Szórejtvény: Csókos asszony.
5. Szórejtvény: Ármin uszik. 6. Szórejtvény: Kefekötő.

Helyesen megfejtették: Bakos József, Bessenyei Éva, Kádár István, Ferencz József, ifj. Gusztics János, Jenői Sándor, Katona Pál, Fegyverneki Balázs, Fekete Géza, Kistóth Lajos, Pécsi Sz. Ferenc, Szeniezei Bertalan, Máthé Béla, Mönus Pál és Teruska, Seregély József, Lovász János, Németh Gábor, Köröskényi Manó, Mihályi Miklós, Hódosi Péter, Kerekes Piroška, Kovács Bálint, ifj. Borics László Gerőcs Rózsa, id. Boros László, Ostrom Lajos, Kapó János, Nemzeti Olvasókör, Szébeni István, Joó József, Károlyi Pál, Harangozó József, Székely Árpád, Bártfai Elemér, Szomjas Zoltán, Túri András és Fejős János.

Jutalomkönyvet nyertek: Kistóth Lajos (Pécsbagota), Ostrom Lajos (Kislakos), Ferencz József (Somogyzentimre), Szomjas Zoltán (Sopron) és Kerekes Piroška (Szeged).

A 9-ik számban közölt rejtványek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Pathányt, egeret, mezei egereket

csak „RATINOL”, svábbogarat, csótányt, rusznit, hangyát „RUSSIN” irt gyökerezen! Mas állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja RATINOL LABORÁTORIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám. Telefon: J. 315-86.

Keserű Balázs kispapja elmélkedése.

**Az örökényi ifjuság márciusi ünnepére rigmusokba szedte:
Földes Géza.**

Keserű a nevem, Ne féljenek tőle,
Én is megeszem a jó szalonát sültve,
Mégiszom rá az öreg kadarkát is
S a rigmusmondásra készen vagyok máris.
Elértem a tréfát, jól tudják ezt rólam,
De azt se felejtsek el: a kurázsím helyt van!
Kemény a fogásom, kérges a tenyerem,
Ugy merjen tréfálni akárki énvelem.

Rossz kedvemben kaptak, nem tehetek róla,
Rettenetesen bus ma a magyar nóta.
Még a pacsirta is odafenn azt sirja:
A magyar nép gondját csak az Isten bírja . . .
S mint ahogy a penész a száraz kenyeret,
Egész világnak gondja úgy őrli lelkünket,
Szánt a gazda most is, szántogatja földjét
S áldja a jó Istent, hogy újra tavaszt ért.
De hogy ez a tavasz hozott-e új áldást,
Vagy helyette várjunk újra, meg újra mást:
Hiába kérdezzük, nem felel rá senki
S lelkünket a kétség tovább gyötörheti,
Mert hát mindig az volt a magyarnak sorsa,
A rosszat megérte, de a jót csak várta.
Várakozz hát most is én édes nemzetem . . .
Dögkeselyűk járnak fenn a levegőben,
A prédára lesnek lecsapásra készen
S alattomban lesik, hogy itten mi leszen?
Trianon falkája ez az éhes sereg,
Akármennyit esznek, soha sem telnek meg.

Hej be más világ volt, valamikor régen
S be más Magyarország él az emlékünken! . . .
Valamikor régen — talán igaz sem volt —
Derült volt felettünk a nagy magyar égbolt,
Kárpátok ormáról hogyha széjjel néztél,
Tejjel, mézzel folyó Kánaánt szemléltél.
Én csak azt csudálom, hogy az a jó Isten,
Míg rajtunk osztoztak, mit csinált az égben?
Hová lett mellőle a menydörgős menykő?
— Vagy ellopta ezt is az a sok léhűtő?

Ej, de hagyjuk el ma ezt a tenger panaszt,
Ki most engem hallgat, letette a garast.
Belépő díjukat rendesen megválták
S itt akarnak tölteni egy gondtalan órát.
Nem fut el hazunna senkinek a gondja,
Hagyja a pokolba, de ide ne hozza!
Az eszemen én is csavarintok egyet
S másfelé fordítom az én beszédemet.
S az jüta eszembe, milyen is az ember,
Más borába vizet be szivesen kever.
Ország bölcssei közt is van ilyen doktor,
Jégre is vitték már mindnyájunkat sokszor.
S hogy ezt jól megértsék mindközönségesen,
Hallják meg az én különös esetem.

. . . Kis faluban él egy gyönyörű virágszál,
Az én lelkem hozzáz hej, de sokszor elszáll.
Gond őrli náluk is az egész ház táját,
Boldogulás útját ők is mindig járják.
Szerelmes szók helyett, mi is panaszkodunk,
Mert hát minekünk is szomorú a sorsunk.
Dolgozik az ember, olesó amit termel,
De amit venni kell, nem éri fel pénzzel.
Szüksége pediglen volna nagyon sokra
S a szenteknek kincse csak egy zsák — paprika.
Gyönyörű hüvelyek pirosra megérve,
Porrá zuzva ez is sokkal többet érne . . .
De ha így adja el, alig lát valamit
S a piacra vinni sem érdemes enyit.

Sokáig hallgattam édes csicseregését
S azon töprengtettem, hol volna segítség? . . .
Egyszerre csak elállt a szívem verése:

Olvastam én erről egy tudós könyvébe!
Ebből tudom, nálunk mily sok a honmentő!
Én is odaállok, mert sok a teendő,
Honmentő tudomány? — Ez nemzetgazdaság,
Tanulás nélkül is ezt elegen tudják . . .
Ezek a tudósok hamar kikaparják
Még a hamuból is a legjobbat — valutát.
E sovány világban meg is híznak szépen . . .
Gyönyörködhetek bennük, édes magyar népem!

S ime előttem van e piros paprika,
Miért ne lehetne ebből is valuta?
(Mégkövetem szépen, édes mindnyájukat,
Ne lássanak célzást, nem gondolok rosszat,
Elég paprikás már ugyanis a hangulat,
Nem öntök a tűzre én még több olajat.)
De ahogy én ezt elgondoltam magamban,
Nagy hozzáértéssel menten hozzá fogtam
— Nagy kincs a paprika — emigy elmélkedék —
Valamit csinálni ebből is kellenék,
Külföldön már rólunk tudnak is egyetmást,
Mégis megcsudálják a paprikás gulyást.
A paprikás csirke szintén jó eledel,
És akárki fia ilyen sem lefetyel.
Arra vittem a szót, hogy az okos ember,
Ésszel kevésből is sokszor sokat termel,
S ha csináltak hajdan fából vaskarikát,
Mi tengeri lisztből csináljunk paprikát!

Az okos tanítást hallgatja a szentem
És a nagy munkához hozzá is fog menten.
Zsákszámra örleti a sok kukoricát,
Hétszámra ezt otthon finomra szitálják.
A nagy üstben forr a rengeteg paprika,
A csipős levegő szemüket kimarja.
Nagy teknőben a liszt a forrázást várja
S a szörnyű levegőt az ember alig állja.

Elérkezett végre a nagy pillanat,
Paprika lesz lisztből egy néhány pere alatt.
A nagy üstöt ketten fogják meg egyszerre
S a tenger sok levét rászűrik a lisztre.
S mint mikor egy kazán gőzöt kiereszti,
A konyhát a fojtó, csipős gőz ellepi.
Akkor eddig állták, tovább nem állják,
Menekül mindenki, szalad ki merre lát . . .

Késő este volt már, mire bemehettek,
Bámulva állottak a nagy teknő mellett.
A tengeri lisztből lett egy szörnyű massa,
Akárhogyan nézték, ez bizony — puliszka.
Nem porlassza el ezt se molnár, se mozsár . . .
S a szentem szívéből a reménység elszáll.

Én e történetet példaképpen mondom,
Gondolkozzék, aki akar e — paprikán.
De amíg a bölcsök a könyvet bujják
S a más bölcsességét a füllükbe fujják,
Nem lesz ennek soha semmiféle haszna,
Eddig is nagy kár volt hallgatni szavukra.
Az igaz magyarnak egyenes az útja,
Görbe utra ötlet senki se csábítsa!
Megadja az Isten a munkánkra az áldást
És a magyar munka nem tűr hamisítást.
A reménység tőlünk soha el ne szálljon,
Virasszon ez tovább minden magyar házon! . . .
Március üzenőt az ifjuság napja
S ez a lelket mindig magasba ragadja,
S aztán . . . azért van az Isten s a menykő,
Hogy minden gonosznak fizessen e kettő!

A rigmusainknak immár itt a vége,
Bucsuzkodásra is néhány jó szó kéne.
Nem keresek erre cifra mondókat,

Ilyeneket tölem hiába is várnak.
Elég, ha jó szívvel én csak azt kívánom:
Áldás és békecség legyen a házukon!
Adjon Isten borból, buzából eleget
És ezek árából zsebük is teljék meg.
Aztán tiszteltetem a jó szomszédokat,
Közeli s távoli atyafiaikat!
Ne legyen közöttünk sohase háborgás,
Szívükből kívánom ezt én, Keserü Balázs!

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Mi volt a magyar korona értéke 1920. és 1925. években? (K. J., Kispeterd.)* — **Felelet:** 1920. évben száz papírkorona a mai értékre átszámítva körülbelül 2 pengő 80 fillért ért, míg 1925-ben a pengőszámítás bevezetése előtt száz papírkorona csupán 0.8 fillér értéket képviselt.

Kérdés: *1. Még július hónapban jelentkeztem csendőrnök, azonban még a mai napig sem kaptam értesítést a felvételtől, mit csináljak. 2. Hol tudhatom meg, hogy mikor lesz felvétel? (Hü olvasó, Fáj.)* — **Felelet:** 1. Irjon oda, ahol jelentkezett és iratait ott hagyta. Kérdezze meg, miért nem értesítették az eredményről. 2. Az egyes csendőrkörületi parancsnokságokon. Csendőrkörületi parancsnokságok székhelye: Budapest (I. Bőszörményi-ut 21.), Székesfehérvár, Szombathely, Szeged, Debrecen, Miskolc.

Kérdés: *Hol kaphatom meg Gárdonyi Géza: „A láthatatlan ember” című regényét? (S. J., Szentlőrinc.)* — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható. Ára 7 pengő.

Kérdés: *Viszketegségben szenvedek, mit használjak? (P. M., B.)* — **Felelet:** A viszketegségnek több oka lehet; az okot kell megszüntetni s a baj elmúlik. Ilyen okok: riuhesség, bőrbetegség, belső bajok, tisztálanság stb. Fürdővel, kátrányos alkatrésziú kenőccsel szokás ezeket gyógyítani. Jó lesz, ha ismételtel megmutatja orvosnak, mert a belső bajt csak ő állapíthatja meg.

Kérdés: *Mi az oka annak, hogy az ültetett tengeriben olyan sok az üszög és hogyan védekezzem ellene? (S. K., Rábatúllós.)* — **Felelet:** A tengerivetőmag fertőzött. Üszögmentes vetőmagról kell gondoskodni.

Kérdés: *Mire használják a fokhagymát, milyen talajban terem és hol lehet értékesíteni? (M. K., Mesterszállás.)* — **Felelet:** Kérdésének első része szokatlan, mert köztudomású, hogy a fokhagymát mindenütt mint fűszert alkalmazzák ételek ízesítésére. Ezenkívül kisebb mértékben a gyógyászatban is használjuk. Kerti talajban, kevesebb kötött földeken jól terem. A piacon értékesítik. Budapestesen az egyes vásárcsarnokokban. Nagyobb cégek, mint pl. a Hangya is átvész mindig nagyobb mennyiségű fokhagymát a termelőktől. Budapestén a zöldség-nyágykereskedők foglalkoznak fokhagyma-vétellel és eladással. Ilyenek: Szerenes József, X., központi vásárcsarnok, Budapest székesfővárosi községi élelmiszer árusító üzeme: IX., Soroksári-ut 58., Mihályi József, IX., Csarnok-tér 2. stb.

Kérdés: *Törkölypálintát szeretnék eladni, hová forduljunk? (M. J., Ábrahám.)* — **Felelet:** Sajnos, ma az a helyzet, hogy szeszféltében a fogyasztás nem tart lépést a termeléssel és ezért nehezen megy az értékesítés. Forduljon az alábbi cégekhez és ajánlja fel áruját: Magyar Köztisztviselők Szövetkezete, Budapest, IX., Mester-utca 15., Hangya központ, IX., Közraktár-utca 32-34., Általános Fogyasztási Szövetkezet, VII., Rákóczi-ut 46. sz. stb. Külföldi címeket kaphat és az összeköttetést készséggel közvetíti a Magyar Mezőgazdasági Kiviteléi Intézet, V., Rudolf-rakpart 6. szám.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi minisztérium, V., Kossuth Lajos-tér 11.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Feliskertész kerestetik azonnalra dunaharaszti 500 négyszög-öles gyümölcsöshöz, ki gombatenyésztéshez ért, lehetőleg nyugdíjas és gyermektelen legyen. Szoba-konyhás lakást kap. Jelentkezés: Budapest, IX., Mester-u. 53., drogéria. — *Széchenyi Domonkos gróf nagydorogi uradalma* keres április 25-től június 25-ig tavaszi cukorrépa megmunkálására 120-130, főleg fiu- vagy női munkást. Jelentkezés az uradalomnál.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 13-án, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár. Kisujszállás. — Kirakodóvásár: Budapest, Hódmezővásárhely, Makó. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Kisujszállás.

Március hó 14-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Ape, Baracska, Bata-szék, Berzence, Cece, Csorna, Döbrököz, Esztergom, Görgeteg, Hercegfalva, Hosszúhetény, Isztimér, Jászfényszaru, Kiszvárd, Körmend (sertésvásár bizonytalan), Kőszeg, Kunbaja, Kun-szentmiklós, Mátészalka, Mezőkövesd, Mohács, Mosonszentjános, Nagydorog, Nagyigmánd, Nagyoroszi, Mágocs (sertésvásár bizonytalan), Nagyperkát, Polgárdi, Siklós, Somogyjád (sertésvásár bizonytalan), Tarcal, Zalaegerszeg. — Ló-, marha- és sertésvásár: Kalocsa. — Kirakodóvásár: Budapest, Hódmező-vásárhely, Nagylócs, Ózd. — Marha- és kirakodóvásár: Rába-szentgyörgy.

Március hó 15-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Nagybjalom (sertés-vásár bizonytalan), Kőcsed. — Ló-, marha- és sertésvásár: Mezőkomárom. — Kirakodóvásár: Kalocsa, Budapest.

Március hó 16-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Attala (sertésvásár bizonytalan), Hajdunánás, Nyíradony, Olaszliszka, Szentdiénes, Tarpa, Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — Sertés- és kirakodó-vásár: Rudabánya. — Kirakodóvásár: Budapest, Mezőkomárom, Nagymaros. — Ló-, marha- és sertésvásár: Székesfehérvár.

Március hó 17-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Alesut, Balaton-endréd, Bódvaszilás, Györszentmárton, Nagypécsei, Nyírábrány, Püspökladány, Süttő, Kiszombor. — Ló-, marha- és sertésvásár: Zirc, Cellödömöld. — Kirakodóvásár: Budapest.

Március hó 18-án, pénteken.

Kirakodóvásár: Budapest, Zirc.

Március hó 19-én, szombaton.

Kirakodóvásár: Budapest.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Nem közölhető versek: „Tiszamenti dalok”, „A kanyargós Tisza-mentén”, „Kítárom”, „Március 15”, „Hej leventék” és a „Vágyazz kis-lány” címűek. — Cs. M., Csongrád. Rejtvényeiből közlünk. — B. T. S., Szabadszállás. Jók. — J. S., Solt. „Ha elfog a vágy” című közöl-hető. Rejtvényeiből válogatunk. — Ifj. F. J. és Ifj. G. J. Somogy-szentimre. Több jó van közöttük. — D. J., Mezőkövesd. Színdarabja a Faluszövetségben van. Rövidesen választ kap felőle.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 7-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények való-ságos forgalmi árát jelentik. Budapestén.

Buza: Tiszai 77 kg-os 13.25-14.10, 78 kg-os 13.40-14.25, 79 kg-os 13.55-14.80, 80 kg-os 13.65-14.50. Felsőtiszaí és járszagi 77 kg-os 12.30-12.45, 78 kg-os 12.45-12.60, 79 kg-os 12.60-12.75, 80 kg-os 12.75-14.35. Dunántúli 77 kg-os 12.30-12.60, 78 kg-os 12.45-12.75, 79 kg-os 12.80-12.90, 80 kg-os 12.70-13. Pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.40-12.60, 78 kg-os 12.55-12.75, 79 kg-os 12.70-12.90, 80 kg-os 12.80-13. Pestvidéki rozs 14.50-14.70, egyéb rozs 14.50-14.80, takarmányárpa, elsőrendű 17-17.40, takarmányárpa másodrendű 16.50-17, felvidéki sörárpa 17.50-18.25, zab elsőrendű 22.75-23.50, zab másodrendű 22.30-22.60, Tiszai tengeri 16.10-16.25, korpa 12.90-13.10, 8-as liszt 15.25-15.50 pengő métermázsán-ként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladók csak bizonyos idő múlva kötelesek szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Búza: márciusra 12.36, májusra 13.27.

Rész: márciusra 15.10, májusra 15.54.

Tengeri: májusra 15.38 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A hideg időjárás hátráltatja az idénynek teljes kibontakozását, a gazdasági helyzet pedig olyan, hogy a gazdák csak közvetlenül a vetési idő előtt fogják a szükségletet beszerezni. Löheremag szilárd, jóminőségű áru már szűken van, egy a bel-, mint a külföldi kereslet élénk. Lucernamag szintén keresett, a külföldi ismét érdeklődnek ezen magféle iránt. Tavasz bukkyónak élénk forgalom mellett változatlan. Baltacimmag: az üzlet nyugodt. Szudániumagnak kereslete folyton nagyobbodó arányokat ölt. Takarmánypanagnak megbízható minőségűt értve, változatlan árak mellett jó kereslete van. — A budapesti áru- és értéktörzsdé hivatalos jegyzése 100 kilónként, nyersáruként, budapesti paritású: repce 23.50—24.50, vörös köles 14—15, egyéb köles 12.50—13, lucerna 79—88, löheré 155—170, tavaszi bukkyón 26—28, napraforgó, fehér 22—23, kék mák 71—72, csillagfürt 15.50—16.50, Viktoriaborsó 28—32, zoldborsó (Express) 28—31 pengő.

Liszt. A nyílt piacon: buzdara 46—48, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—44, kettős főzős 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 13.50, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonkoly 14, konkolydara 14, lenmagpogácsa 22, napraforgópogácsa 18.50, repcepogácsa 14, rozskonkoly 13, rozskorpa 13.50, rozso 12, rozstakarmányliszt 16, szójabab-pogácsaliszt nagyban 28, szójabab-pogácsaliszt kicsiben 30, tökmagpogácsa 23 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 9—10, lucernaszéna 10.20—11.50, alomszalma másodrendű 4.50—4.80 pengő métermázsánként.

Cirokszakái takaré szalma átlagárban 13.50—15, bétészalma átlagárban 6 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű jármosok (tarka) 0.62—0.64, fehér 0.62—0.64, másfél—kétéves üszök 0.58—0.61, másfél—kétéves tinók 0.58—0.61, fiatal, friss fejűk tehén 0.85—0.95 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. Mérsékelt érdeklődés mellett csekély forgalommal leginkább fésűs gyapju került eladásra, még pedig békéscsüdi, ugynevezett kizsuga vontatótesla áru 1.05—1.15 pengős, hasonló minőségű biharisgyepi áru 1—1.05 pengős, középminőségű uradalmi áru 1.10—1.20 pengős és legjobb minőségű uradalmi fésűs áru 1.15—1.40 pengős áron. Uradalmi AA minőségű szövetyapju csak élvétve talált 1.20 pengős áron vevőre, míg a legfinomabb minőségű merinó-tételek iránt az érdeklődés teljesen hiányzott. Folyó hó 1 én nyílt meg az idei második loftoni gyapjuaukción, amelyről szóló jelentések szerint merinóba 5—7.5 százalékos, keresztezett és durva minőségekben 10—15 százalékos áresés volt észlelhető. Ennek hatása alatt az utóbbi napokban nálunk is megcsappant a vételkérő és a vevők az említett árból megfelelő engedményeket kívánnak elérni.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar, minden sulyban 0.55, tarka 45 kilóg 0.65, nehezebb 0.75, borjubőr, rövid lábbal, 6.65 kilóg 1, nehezebb 0.90 pengő kilogrammonként.

Borjuvásár. Elsőrendű élis szópós borju 0.78—0.86, másodrendű 0.68—0.77, harmadrendű 0.62—0.66, élis bárány 0.50 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Juhvásár. Külföldnek megfelelő prima, fiatal, kistfogas ürök páronként 100 kilogramm, vagy ezen felüli sulyban 0.48—0.54, prima hizott bárányok, páronként 80 kilogramm között 0.18—0.54 pengő kilogrammonként élőszuliban, etetés-itatás után mázsával páronként 6 kg. sulylevonással.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 63, közepes 44—50, gyengébb 40, bika közepes 42—49, tehén 56, közepes 40—50, gyengébb 30—36, csontoznivaló 16—15 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 80—85, közepes 85—87, nehéz 87—88, keresztezett 90—92 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Húsvásár. Marhahús a nyílt piacon: Rostélyos, vastaghátszin, felsál, fehérpeccsenye, hosszú, gömbölyű felsál 120—240, fartó, lapocka, puhahátszin 120—220, szegye, dagadó 80—140, gulyásnak való 60—160 fillér kilogrammonként. — Borjubús: Felszeletelt comb 240—320, sütnivaló 120—280, pörköltnek való 90—160 fillér kilogrammonként. — Juh- és báránybús: Juhcomb 140—160, gerinc, lapocka 100—120, pörköltnek való 80—100, bárányhús hátulja 140—220, eleje 120—160 fillér kilogrammonként. — Sertésbús: Friss karaj 180—230, comb, tarja, lapocka 140—160, oldalas 120—160, füstölt sertésbús, helybeli káraj, lapocka, tarja, oldalas 150—260, vidéki 180—360, olvasztani való szalonna 120—144, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—180, hárj 126—146, zsiros tepertő 160—180, helybeli sertészsír 136—148 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacon: Tyúk 180—380, csirke 150—250 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 150—180, csirke 200—300, hizott ruca 160—200, lud hizott 160—200, pulyka hizott 160—200, ludmáj 400—900, ludzsír és hárj 180—220 fillér kilogrammonként.

Vad. A nyílt piacon: Nyul bórben darabonként 250—450, kifejtte, bór nélkül 120—140, szarvascomb 200—250, gerinc 450—500, lapocka 140—160, többi része 60—80, vaddisznógerinc 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 fillér kilogrammonként; fácán 200—350, fenyvesmadár 90—100 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacon: Harcsa 240—400, eszuka 300—360, ponty 140—200, kárász 120—160 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacon: Teljestej 26—32, lefőlözött 12, aludtje 100, tejszín 200—300, tejföl 100—200, centrifugált teavaj tömbben 320—360, 10 dekás csomagolásban 360—460, főzővaj 280—360, szedett vidéki 28—320, tehénturó 80—100, sovány tehénturó 50—70, juhturó 180—240, keverturó 140—200, sajt, ementáli, hazai 260—480, trappista hazai 160—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacon: Lencse 32—80, borsó hántolt, feles 46—80, bab, fehér aprószemű 26—32, nagyszemű 44—120, szines 34—48, finom árpa 70—100, durva 48—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacon: sárgarépa 16—22 fillér kilogrammonként, zeller kilogrammja 46—60, petrezselyem kilogrammonként 18—24, kevertzöldség 18—24, kalarabé őszifajta 20—34, karfiol 110—140, vöröshagyma makói 50—56, közönséges 48—54, foghagyma zöldjével csomója 40—80, félérrépa savanyított 36—40, cékla 16—26, fejes káposzta hazai 24—50, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 24—59, kelbimbó 160—300, vöröskáposzta hazai 26—46, fejessaláta hazai 20—50, fodrossaláta hazai, darabonként 20—30, galambbogsaláta 200—320, torna hazai 220—260, őrszi rózsaburgonya 16—18, nyári rózsza 20—24, Ella 14—16, közönséges 10—12, kifli 24—30, tömör csiperkegomba 200—300, szárított gomba 600—1600 fillér kilogrammonként, feketeretek kilogrammonként 26—36, hónaposretek csomója 30—56, ecetben savanyított uorka 100—140, vizes 60—80, savanyított paprika kilogrammja 100—140, süttőkik kilogrammja 20—26, paradicsomkonzerv literje 80—100, sóska 240—350, paraj, tisztított 70—110 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacon: Nemes fajalma 90—180, közönséges 60—100, rétesalma 60—100, nemes fajtörte 80—240, tölire eltett esemeszölő 160—220, hazai aszaltszilva 88—140, szivaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 80—100, dióbel 240—320, mogyoró, Néjzott 440—480, mandula, héjzott 440—680 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Az árak középsőben, aranypengő értékben, 100 kilogrammonként, budapesti paritásban értendőek és magyar átlagminőségű, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 7.85—8.25, Wohltmann, ipari 5—5.40, Krüger, étkezésre 8—8.50, Ella, étkezésre 10—10.50, Nyári rózsza, étkezésre 15.50—17, Őrszi rózsza, étkezésre 12—13 pengő.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacon: Édes nemes paprika 320—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 96—110, pergetett méz 128—160, háziszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. Az összes szesz kategóriák ára változatlan. A detailforgalomban finomított szesz hl. vételmél 270 pengő, 5 hl. vételmél 272 P, 3 hl. vételmél 276 pengőn jegyeztetik, adók nélkül, forgalmadóval. **Gyümölcspálinka:** Gyérbber kereslet mellett törkölypálinkát 2.90—3 pengőig, seprőpálinkát 3.20—3.30 pengőig, szilvápálinkát (nyári áru) 3.70—3.80, szilvápálinkát (kék őszi áru) 4.20—4.30 pengőig ajánlottak ab termelőállomások 10.000 literfokonként + 3 százalékos forgalmadó. **Boripárlat:** A belföldi rendeltetésű, magasfoku boripárlat alapára absz. hektoliterenként 220 pengő.

Boripiac. A boripiac állandóan szilárd. Homoki vidéken paraszt-árúrt 0.80—1 pengőt, urasági tételekért 1—1.20 pengőt fizetnek Maltligand-fokonként, ab állomás. Finomabb borok természetesen magasabb áron is kerülnek eladásra. Svájce felé a kivitel már megindult, emellett még Ausztria mutat kivételes jó minőségek iránt érdeklődést.

Fapiac. Fenyőfában a Szlovénkövölai való forgalom közeli megindulására való tekintettel a kereslet tartózkodó, az árak azonban változatlanul szilárdak. **Keményfában** nincs üzlet. A **tűsifapiac** nagyon esendes. A nagyban forgalomban éves kereslet, a készletek tekintélyesek. Árak: belföldi bükkhasáb, 1 éves 320—330, importbükk 315—320, tölgy és cser, 2 éves 265—280, 1 éves 240—255 pengő vagononként budapesti paritásban.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi március hó 7-én. Az első szám azt összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 19.95 (20.35); dollár 5.71 (5.74); holland forint 2.29 (2.31); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.11 (1.12) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Cseh korona 16.94 (17.04); szerb dinár 10 (10.08); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 63.95 (64.45); román leu 3.48 (3.54); lira 29.45 (29.75) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.